

RIIGIKOGU

7. istungjärk. **Protokoll nr. 142 (12).**

1922. a.

Sisu: 1. Päewakorra kinnitamine. — 2. Sõjawäeosade ja asutuste alla wõetud ruumide üüriseadus — III lugemisel. Wastu wõetud. — 3. Riigi 1922 a. kulude lisaelarwe nr. 1 — III lugemisel. Wastu wõetud. — 4. Riigikogu istungjärgu waheaja küsimus.

Riigikogu koosolek 29. juunil 1922. a. kell 9.30 min. p. l. Toompea lossi Walges saalis.

Kokku on tulnud 68 Riigikogu liiget.

Koosolekut juhatab abiesimees **K. Wirma**.

Sekretäri kohal sekretäär **A. Tupits**.

Walitsuse lauas: välisminister **A. Piip**.

Koosolek algab kell 9.45 min.

1. Päewakorra Juhataja K. Wirma kinnitamine. ma: Awan Riigikogu koosoleku. Päewakorra kohta sõna ei soowita, siis loen ta wastu wõetuks.

Riigikogu läheb esimese päewakorrapunkti juurde.

2. Sõjawäeosade ja asutuste alla wõetud ruumide üüriseadus — III lugemisel. Omawalitsuse komisjoni aruandja **A. Uesson** (loeb): Sõjawäeosade ja asutuste alla wõetud ruumide üüriseadus.

Juhataja **K. Wirma**: Pealkirja kohta sõna ei soowita. (Hääletatakse.) Sellega on pealkirinahtawa enamusega wastu wõetud.

Aruandja **A. Uesson** (loeb): § 1. Kogukondliste kohustuste seaduse (Wene seaduste kogu IV köide) §§ 447—659 ja Wabariigi Walitsuse ajutise määruse sõjawäeosade, -asutuste, ohwitseride ja sõjawäeametnikkude korteri, kütte ja walgustuse asjus („Riigi Teataja“ nr. 40 — 1919 a.) põhjal sõjawäeosade ja asutuste alla wõetud ruumide eest kogukonna ja erahoonetes makstakse üüri selle seaduse juurde lisatud tabelite järele üürialuse ruumi põrandapinna ruutmeetri pealt.

L I S A

sõjawäeosade ja asutuste alla wõetud ruumide üüriseaduse § 1 juurde.

Tabel nr. 1.

Aastaiür markades põrandapinna ruutmeetri pealt.

Ruumid.	Tallinnas.	Tartus, Narwas, Nõmme alewis ja Pirital.	Kõigis teistes linnades ja alewites.	Kõigis elukohatades väljaspool linnade ja alewite piire.
I. Kogukonna kasarmud	108	96	84	60
II. Muud eluruumid	198	180	144	96
III. Talliruumid	45	36	30	24
IV. Laduruumid.				
1) Raudtee juures (mitte kaugemal kui 100 meetrit)				
a) kiwist	48	42	36	24
b) puust	36	30	24	18
2) Raudteest eemal:				
a) kiwist	30	24	18	15
b) puust	24	18	15	12
V. Kuurid.				
1) Raudtee juures	18	15	12	9
2) Raudteest eemal	12	9	7	50 p. 6

Tabel nr. 2.

Aastaiür markades põrandapinna ruutmeetri pealt.

Ruumid.	Tallinnas.	Tartus, Narwas, Nõmme alewis.	Kõigis teistes linnades ja alewites.	Kõigis elukohatades väljaspool linnade ja alewite piire.
I. Kogukonna kasarmud	216	200	184	132
II Muud eluruumid	324	300	276	198
III. Talliruumid	96	88	80	60

IV. Laduruumid.

1) Raudtee juures (mitte kaugemal kui 100 meetrit)				
a) kiwist	160	120	108	72
b) puust	120	90	72	54
2) Raudteest eemal:				
a) kiwist	100	72	54	45
b) puust	72	54	45	36

V. Kuurid.

1) Raudtee juures	54	45	36	27
2) Raudteest eemal	36	27	22	18

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) § 1 on nähtawa enamusega vastu võetud.

Aruandja **A. Uesson** (loeb): § 2. Üürialuse põrandapinna hulka ei käi: trepi- ja eeskojad, samuti eluruumide juurde kuuluvad eraldi seisvad ehitused, nagu: puukuurid, väljakäigukohad, solgi-kaewud ja prügikastid, ning eluruumide jaoks määratud keldrid ja pööningud.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) § 2 on nähtawa enamusega vastu võetud.

Aruandja **A. Uesson** (loeb): § 3. Kogukonna kohustuste seaduste (§ 574) põhjal elanikkude juurde paigutatud sõjawäelaste ja sõjawäe hobuste eest makstakse tabelis määratud üüri nende arvu järele, lugedes iga sõjawäelase kohta 5 ruutmeetrit eluruumi põrandapinda ja elaniku talli paigutatud iga hobuse kohta 7,5 ruutmeetrit talli põrandapinda.

Märkus: Terwe toa ehk talli sõjawäe jaoks võtmise korral makstakse üüri terwe ruumi põrandapinna järele.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) § 3 on nähtawa enamusega vastu võetud.

Aruandja **A. Uesson** (loeb): § 4. Käesolewa seaduse juurde lisatud üüritabel nr. 1 on maksew 1. jaanuarist 1922 a. kuni 31. detsembrini 1922 a. ja 1923 a. kohta on maksew käesolewa seaduse juurde lisatud tabel nr. 2.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) § 4 on nähtawa enamusega vastu võetud.

Aruandja **A. Uesson** (loeb): § 5. Ruumide muretsemine sõjawäeosa-

dele ja -asutustele sünnib sõjawäe varustuswalitsuse korraldusel, kelle poole sõjawäeosad ja -asutused oma nõudmistega pöörama peawad. Kui sõjawäe varustuswalitsus ise tarwilikka ruume ei leia, siis pöörab ta kogukonna ja eraomanikkude hoonetes ruumide saamiseks wastawa omawalitsuse asutuse poole sellekohase nõudmisega ja wiimane on kohustatud neid nõudeid täitma kogukondliste kohustuste seaduses ettenähtud korras, mille juures wabade ruumide wõtmine sõjawäeosade ja -asutuste alla sünnib sunniteel, nagu elanikkude juurdepaigutaminegi.

Üüriraha tasub sõjawäe varustuswalitsus vähemalt iga kolme kuu järele wastawasse omawalitsusse, kui poolte wahel erilepingut ei ole tehtud.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) § 5 on nähtawa enamusega vastu võetud.

Aruandja **A. Uesson** (loeb): § 6. Riigi-, kogukonna- ja erahoonetesse paigutatud sõjawäeosad ja -asutused saavad kütte ja walgustuse sõjawäe varustuswalitsuse korraldusel ja kulul.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) § 6 on nähtawa enamusega vastu võetud. Et seadus paragrahwide kaupa hääletatud, siis panen ta lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Seadus on nähtawa enamusega vastu võetud.

Aruandja **A. Uesson**: Teen ettepaneku seda seadust ilma redaktsiooni komisjoni andmata vastu wõtta.

Juhataja **K. Wirma**: Panen selle ettepaneku hääletamisele. (Hääletatakse.) Sellega on ettepanek nähtawa enamusega vastu võetud.

Riigikogu läheb järgmise päewakorrapunkti juurde.

3. Riigi 1922 a. Rahaasjanduse kulude lisaeelarwe — III lugemisel. komisjoni aruandja **J. Kana** (loeb): Riigi 1922 a. kulude lisaeelarwe nr. 1.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) Sellega on pealkirina nähtawa enamusega vastu võetud.

Aruandja **J. Kana** (loeb): Korralised kulud.

RAHAMINISTEERIUM.

Peatükk II.

Keskasutus.

§ 4. Kantselei kulud	35.000.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>25.000.—</u>
Kokku peatükk II	60.000.—

Peatükk IV.

Tolli peawalitsus.

B. Tolliametid.

§ 4. Kantselei kulud	<u>735.000.—</u>
Kokku peatükk IV	<u>735.000.—</u>
Kokku rahaministeerium	795.000.—

Juhataja **K. Wirma**: Panen selle hääletamisele. (Hääletatakse.) Eelarwe I osa on nähtawa enamusega wastu wõetud.

Aruandja **J. Kana** (loeb):

SISEMINISTEERIUM.

Peatükk VIII.

B. Rekwireerimise ja sõjakahjude hindamise komisjonid.

§ 1. Palgad	224.100.—
§ 2. Päewa ja sõidurahad	18.000.—
§ 4. Kantselei kulud	34.700.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>2.000.—</u>
Kokku peatükk VIII B.	<u>278.800.—</u>
Kokku siseministeerium	278.800.—

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) Eelarwe II osa on nähtawa enamusega wastu wõetud.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **A. Jürman** (loeb):

WÄLISMINISTEERIUM.

Peatükk II.

Keskasutus.

§ 1. Palgad	<u>970.400.—</u>
Kokku peatükk II	970.400.—

Peatükk III.

Wälisesitused.

A. Summad wälisministri käsutada.

§ 33. p. 1 a) Esituseks ja abirahadeks wälissaatkon-	
dades	<u>500.000.—</u>
Kokku peatükk III A.	500.000.—

B. Saatkont ja konsulaat Helsingis.

§ 1. Palgad	<u>43.700.—</u>
Kokku B.	43.700.—

C. Saatkont ja konsulaat Riias.

§ 1. Palgad	<u>251.900.—</u>
Kokku C.	251.900.—

F. Charge d'affaires ja konsulaat Berliinis.

§ 1. Palgad	<u>484.800.—</u>
Kokku F.	484.800.—

G. Saatkont Warssawis.

§ 1. Palgad	<u>583.400.—</u>
Kokku G.	583.400.—

H. Saatkont Pariisis ja Roomas.

§ 1. Palgad	<u>1.403.800.—</u>
Kokku H.	1.403.800.—

I. Saatkont ja konsulaat Londonis.

§ 1. Palgad	<u>1.937.600.—</u>
Kokku I.	1.937.600.—

K. Esitus Stockholmis.

§ 1. Palgad	<u>488.000.—</u>
Kokku K.	488.000.—

L. Sekretäär attashee Kopenhagenis.

§ 1. Palgad	<u>256.500.—</u>
Kokku L.	256.500.—

M. Saatkond ja kindral-konsulaat Moskwas.

§ 1. Palgad	2.458.000.—
§ 4. Kantselei kulud	38.400.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>5.708.700.—</u>
Kokku M.	8.205.100.—

N. Esitus Kaukaasias.

§ 1. Palgad	<u>72.000.—</u>
Kokku N.	72.000.—

O. Konsulaat New-Jorgis.

§ 1. Palgad	2.230.800.—
§ 4. Kantselei kulud	737.500.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>1.475.000.—</u>
Kokku O.	4.443.300.—

P. Esitus Wladiwostokis.

§ 1. Palgad	429.000.—
§ 4. Kantselei kulud	100.000.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>200.000.—</u>
Kokku P.	729.000.—

R. Kindral-konsulaat Peeterburis.

§ 1. Palgad	1.530.000.—
§ 4. Kantselei kulud	82.000.—
§ 6. Majanduslised kulud	5.730.200.—
§ 10. Ettenägemata kulud	<u>20.000.—</u>
Kokku R.	7.362.200.—

S. Konsulaat Jamburis.

§ 1. Palgad	318.000.—
§ 4. Kantselei kulud	18.000.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>60.000.—</u>
Kokku S.	396.000.—

T. Konsulaat Pihkwas.

§ 1. Palgad	102.000.—
§ 4. Kantselei kulud	9.000.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>30.000.—</u>
Kokku T.	141.000.—

U. Konsulaat Omskis.

§ 1. Palgad	714.000.—
§ 4. Kantselei kulud	50.000.—
§ 6. Majanduslised kulud	<u>300.000.—</u>
Kokku U.	1.064.000.—

W. Esitus Ukrainas.

§ 1. Palgad	723.500.—
§ 4. Kantselei kulud	100.000.—

§ 6. Majanduslised kulud	500.000.—
§ 7. Liikuw warandus	270.000.—
§ 10. Ettenägemata kulud	<u>50.000.—</u>

Kokku W. 1.643.500.—

Kokku välisministeerium 30.976.200.—

Märkus: Välisministeeriumi koosseisud awaldatakse lisana.

Lisa riigi 1922 a. kulude lisaeelarwe nr. 1 juurde.

Välisministeeriumi koosseisud:

A. Välisministeerium.

1. Juhatus, kantselei ja arwepidamine.

Ametite nimetused. Arw. Põhipalgad.

a) Juhatus:

Minister	1	10.000.—
Ministri abi	1	8.000.—

b) Kantselei:

Kantselei juhataja	1	5.500.—
Kordametnik	1	5.000.—
Sekretäär	1	3.800.—
Passiametnik	1	3.500.—
Tõlk-korrespondent	2	3.500.—
Registraator	2	2.500.—
Laekahoidja ja majawalitseja	1	3.200.—
Wastuwõtja ametnik	1	2.700.—
Wanem kantseleiametnik	3	2.300.—
Masinakirjutaja I järgus	5	2.150.—
Wanem käskjalg	2	1.800.—
Käskjalg	1	1.700.—
Uksehoidja	1	1.800.—
Kojamees	1	1.800.—
Koristaja	1	1.450.—
Jooksupoiss	2	1.100.—

d) Arwepidamine:

Pearaamatupidaja	1	5.500.—
Pearaamatupidaja abi	1	4.200.—
Raamatupidaja	1	3.800.—
Arweametnik	2	2.500.—

2. Lääne poliitiline osakond.

Juhataja	1	7.000.—
Juhataja abi	1	5.500.—
Sekretäär	1	4.200.—

3. Kesk-Euroopa poliitiline osakond.

Juhataja	1	7.000.—
Juhataja abi	1	5.500.—
Sekretäär	1	4.200.—

4. Ida-poliitiline osakond.

Juhataja	1	7.000.—
Juhataja abi	1	5.500.—
Sekretäär	2	4.200.—

5. Informatsiooni osakond ja peaarhiiv.

Juhataja ja peaarhiivaar	1	7.000.—
Juhataja abi	1	5.500.—
Sekretäär	1	4.200.—
Arhiivaar	1	3.500.—
Shifri ametnik	1	3.800.—

6. Majandus-juriidiline osakond.

Juhataja	1	7.000.—
Juhataja abi	1	5.500.—

Wabapalgalised.

Juriidiline nõuandja	1	5.500.—
Kuller	4	3.800.—

B. Wälisesitused.

1. Saatkond ja konsulaat Helsingis.

Ametite nimetused.	Arw.	Kogupalk.
Saadik	1	Doll. 200.—
Konsul	1	„ 100.—
I sekretäär (sõjawäelane)	1	„ 100.—
II sekretäär	1	„ 62.—
Wanem ametnik	1	„ 40.—
Ametnik	1	„ 32.—
Korrespondent-tõlk	1	„ 25.—
Käskjalad	„	„ 33.—

2. Saatkond ja konsulaat Riias.

Saadik	1	Doll. 160.—
Konsul	1	„ 80.—
I sekretäär (sõjawäelane)	1	„ 80.—
II sekretäär	1	„ 60.—
Wanem ametnik	1	„ 32.—
Ametnik	1	„ 24.—
Korrespondent-tõlk	1	„ 16.—
Käskjalad	„	„ 20.—

3. Konsulaat Luke linnas.

Konsul	1	Doll. 28.—
Ametnik	1	„ 16.—

4. Konsulaat Kownos.

Konsul	1	Doll. 80.—
Ametnik	1	„ 16.—

5. Saatkond ja konsulaat Berliinis.

Saadik	1	Doll. 160.—
Konsul	1	„ 80.—
I sekretäär (sõjawäelane)	1	„ 80.—
II sekretäär	1	„ 60.—
Wanem ametnik	1	„ 40.—
Ametnik	1	„ 32.—
Masinakirjutaja	1	„ 24.—
Registraator-arhiivaar	1	„ 24.—
Käskjalad	„	„ 20.—

6. Saatkond ja konsulaat Warssawis.

Saadik	1	Doll. 200.—
Sekretäär (sõjawäelane)	1	„ 100.—
Konsul	1	„ 80.—
Korrespondent-tõlk	1	„ 40.—
Käskjalad	„	„ 16.—

7. Saatkond ja konsulaat Pariisis ja Roomas.

Saadik	1	Doll. 350.—
I sekretäär-konsul	1	„ 180.—
Ametnik	1	„ 100.—
Sekretäär-konsul Roomas	1	„ 160.—
Prantsuse sekretäär	1	„ 160.—
Masinakirjutaja	1	„ 32.—
Käskjalad	„	„ 48.—

8. Saatkond ja konsulaat Londonis.

Saadik	1	Doll. 450.—
I sekretäär (sõjawäelane)	1	„ 225.—
II sekretäär-konsul	1	„ 225.—
Attashee	1	„ 135.—
Wanem ametnik	1	„ 135.—
Ametnik	1	„ 110.—
Korrespondent-tõlk	1	„ 90.—
Käskjalad	„	„ 75.—

9. Konsulaat Stockholmis.

Konsul-asjaajaja	1	Doll. 240.—
Sekretäär-asekonsul	1	„ 150.—
Korrespondent-tõlk	1	„ 60.—
Käskjalad	1	„ 12.—

10. Sekretariaat Kopenhaagenis.

Sekretäär-asekonsul	1	Doll. 150.—
---------------------	---	-------------

11. Konsulaat New-Jorgis.

Konsul	1	Doll. 280.—
Wanem ametnik	1	„ 160.—
Masinakirjutaja	1	„ 80.—

12. Esitus Wladiwostokis.

Esitaja	1	Doll. 100.—
---------	---	-------------

13. Wälisministri käsutada.
 Attasheed Doll. 200.—

14. Saatkond ja kindral-konsulaat Moskwas.

		Emk.
Saadik	1	40.000.—
Nõunik-juriskonsult	1	30.000.—
Attashee sõjawaelane (ilma kõrgema erihariduseta 20.000.—)	1	30.000.—
Attashee kaubandusline	1	25.000.—
I sekretäär	1	20.000.—
II sekretäär	1	15.000.—
Majandusjuhataja-raamatupidaja	1	10.000.—
Tõlk-kantseleist	1	10.000.—
Kantseleiametnik	1	10.000.—
Kindralkonsul (saatkonna nõunik)	1	25.000.—
Sekretäär-konsul	1	20.000.—
Noorem kantseleiametnik	1	8.000.—
Telegrafist	1	9.000.—
Masinakirjutaja	3	à 8.000.—
Käskjalad		8.000.—
Autojuht	2	à 6.000.—
Kassa- ja laduhoidja	1	9.000.—
Ametnik	2	à 9.000.—

15. Kindral-konsulaat Peeterburis.

Kindralkonsul	1	25.000.—
Sekretäär-konsul	1	20.000.—
Juriskonsult	1	15.000.—
II sekretäär (kantselei juhataja)	1	12.000.—
Majandusjuhataja-raamatupidaja	1	10.000.—
Kassa- ja laduhoidja	1	9.000.—
Korrespondent	1	9.000.—
Ametnik	1	8.000.—
Masinakirjutaja	1	7.000.—
Autojuht	1	5.000.—
Käskjalg	1	3.500.—

16. Konsulaat Jamburis.

Konsul	1	11.000.—
Sekretäär-asekonsul	1	9.000.—
Ametnik	1	6.500.—

17. Konsulaat Pihkwas.

Konsul	1	11.000.—
Ametnik	1	6.000.—

18. Konsulaat Omskis.

Konsul	1	17.000.—
Sekretäär-asekonsul	1	11.000.—

Raamatupidaja	1	8.000.—
Ametnik-masinakirjutaja	1	7.000.—
Autojuht	1	4.000.—
Käskjalad		9.500.—
Teenija	1	3.000.—

19. Esitus Ukrainas.

Konsul-asjaajaja	1	25.000.—
Sekretäär-asekonsul	1	20.000.—
Juriskonsult	1	15.000.—
II sekretäär-kantselei juhataja	1	12.000.—
Ametnik	1	8.000.—
Ametnik	1	7.000.—
Käskjalg	1	3.500.—

20. Esitus Kaukaasias.

Konsul	1	12.000.—
Sekretäär	1	8.000.—
Teenija	1	4.750.—

Märkus. Peale palga saavad saadikud Helsingis, Riias, Berliinis, Warsawis, Pariisis, Londonis, Moskwas ja konsulid Kownos, Londonis, Stockholmis, Kopenhaagenis, New-Jorgis, Moskwas ja Peeterburis prii korteri kütte ja walgustusega. Ministri korraldusel wõiwad ka teised saatkondade ja konsulaatide ametnikud saada prii korteri saatkondade ja konsulaatide ruumides.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on wälisministeeriumi eelarweosa wastu wõetud.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **J. Kana** (loeb):

TÖÖ- JA HOOLEKANDEMINISTEERIUM.

Peatükk III.

Hoolekande osakond.

§ 33. p. 2. Weneagiste pensionäride toetus 20.000.000.—

Kokku peatükk III 20.000.000.—

Kokku töö-hoolekandeministeerium 20.000.000.—

Kokku korralised kulud 52.050.000.—

Juhataja **K. Wirma**: (Hääletatakse.) Töö- ja hoolekandeministeeriumi eelarweosa on nähtawa enamusega wastu wõetud.

Aruandja **J. Kana** (loeb):
Erakorralised kulud.
A. Riigi keskasutuste kulud.

RIIGIKANTSELEI.

Peatükk IV.

Riigi statistika keskbüroo.

§ 2. Rahwalugemise kulud 8.500.000.—
Kokku peatükk IV. 8.500.000.—
Kokku riigikantselei 8.500.000.—

TEEDEMINISTEERIUM.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 2. Walga-Koiküla raud-
teehhitamine 42.106.700.—
Kokku peatükk I 42.106.700.—

Peatükk III.

B. Mereasjanduse peawalit-
sus. Administratiiv osakond.

§ 1. Ehitus ja parandus 12.000.000.—
Kokku peatükk III B. 12.000.000.—
Kokku teedeministeerium 54.106.700.—

TÖÖ-HOOLEKANDEMINISTEERIUM.

Peatükk III.

Hoolekande osakond.

§ 8. Liikumata waranduse
ostmine ja majade
ehitamine Tallinnas
ja Tartus 12.000.000.—
Kokku peatükk III 12.000.000.—
**Kokku töö-hoolekande-
ministeerium** 12.000.000.—
Kokku erakorralised kulud 74.606.700.—
**Kokku riigi 1922 a. lisa-
kulude eelarwe nr. 1** 126.656.700.—

Juhataja **K. Wirma**: (Hääle-
tatakse.) Nähtawa enamusega
on erakorralised kulud wastu
wõetud. Sellega on riigi 1922 a. kulude
lisaeelarwe nr. 1 osadena läbi hääletatud.
Panen lisaeelarwe lõpuhääletamisele.
(Hääletatakse.) Lisaeelarwe on saan-
ud poolt 32 häält, wastu 21 — sellega
on ta wastu võetud.

Aruandja **J. Kana**: Teen ettepa-
neku seda lisaeelarwet ilma redaktsiooni
kommisjoni andmata wastu wõtta.

Juhataja **K. Wirma**: (Hääle-
tatakse.) Nähtawa enamusega
on see ettepanek wastu wõe-
tud.

Riigikogu läheb kolmanda päewa-
korra-punkti juurde.

**4. Riigikogu istung-
järgu waheaja kü-
simus.**

Abiesimees
A. Kerem: Wanematekogu otsuse
põhjal teen ma järg-
mise ettepaneku: „Riigikogu otsustab
peale käesolewa koosoleku lõppu mää-
rata Riigikogu istungjärgu waheaja ja
uuesti kokku astuda erakorraliseks istung-
järguks 12. septembril s. a. kell 5 p. l. ter-
wel waheajal riigikaitse, välisasjade ja
majakomisjonile töötamist wõimaldades
ja teistele Riigikogu komisjonidele ala-
tes 15. augustist s. a.“

Juhataja **K. Wirma**: Ettepaneku
kohta sõna ei soowita. Panen ta hääleta-
misele. (Hääletatakse.) Wastu on
üks. Nähtawa enamusega on see
ettepanek wastu võetud. Sel-
lega on päewakord läbi.

Lõpetan koosoleku ja istungjärgu.

Koosolek lõpeb kell 10.15 min.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees **K. Wirma.**

Sekretäär **A. Tupits.**

Alkoholi- ja karsinuskäsitelmä

Vuery: 325-

Alkoholi on orgaaninen yhdiste, joka muodostuu hiilivety- ja happiatomeista. Sen yleisin muoto on etanoli (C₂H₅OH), jota käytetään runsaasti juomana. Alkoholi on väritöntä, hajuttomia ja helposti höyrytyvä nestettä. Se liukenee veteen ja useisiin orgaanisiin liuottimiin. Alkoholin vaikutus ihmisen kehoon on monipuolinen. Se vaikuttaa hermostoon, sydämeen ja verenkiertoon. Pieniä määriä alkoholia käytetään lääketieteessä antiseptisena ja analgeettina. Suuret määrät alkoholia aiheuttavat kuitenkin terveysvaikutuksia, kuten maksatauti, sydän- ja verisuonitautia sekä riippuvuutta.

Karsinuskäsitelmä on käsitelmä, joka selittää karsinogeenien vaikutusta ihmisen kehoon. Karsinogeenit ovat aineita, jotka voivat aiheuttaa karsinomia eli pahanlaatuisia kasvaimia. Karsinogeenit voivat olla luonnollisia, kemiallisia tai fyysisiä. Karsinogeenien vaikutus kehoon on monivaiheinen ja voi kestää vuosia ennen kuin karsinoma kehittyy. Karsinogeenit vaikuttavat DNA:han ja voivat aiheuttaa mutaatioita, jotka johtavat karsinomien kehittymiseen. Karsinogeenien vaikutus on voimakkaampi, jos ne vaikuttavat useisiin soluihin ja jos ne vaikuttavat keuhkoihin, ihoon tai ruoansulatuskanavaan. Karsinogeenien vaikutus on voimakkaampi, jos ne vaikuttavat useisiin soluihin ja jos ne vaikuttavat keuhkoihin, ihoon tai ruoansulatuskanavaan.

Karsinogeenien vaikutus kehoon on monivaiheinen ja voi kestää vuosia ennen kuin karsinoma kehittyy.